

תלמודו בידו

דף ג עמוד ב

- [א] מאיזה חודש מונים למלכי אומות העולם, ומנין ?
- [ב] מאיזה חודש מנו לכורש קודם שנעשה רשע, ומנין ?
- [ג] מאיזה חודש מנו לכורש לאחר שנעשה רשע, ומנין ?

[א] מונים מתשרי, ולא מניסן.

שכך מסופר בכתובים שבשנת עשרים לארתחשסתא בחודש כסלו, בא חנני מירושלים וסיפר לנחמיה אודות שארית הפליטה, אשר נשארו מן השבי שהם ברעה גדולה ובחרפה, וחומת ירושלים מפורצת.

ושבחודש ניסן בשנת עשרים לארתחשסתא, בא נחמיה לפני המלך ואמר לו על כך, וביקש רשות להישלח אל יהודה ולבנותה.

ומאחר ששני המאורעות אירעו בשנת עשרים לארתחשסתא, מוכח שאין מונים למלך גוי בניסן.

[ב] המנין: מניסן, כמלכי ישראל.

המקור: שהרי תחילת מלאכת בנין בית שני היתה "ביום עשרים וארבעה לחודש אלול בשנת שנים לדריוש" (הוא כורש, שמלך אחר אחשורוש).

ובפסוק שאחריו כתוב, "בשביעי בעשרים ואחד לחודש היה דבר ה' ביד חגי". ומכך שלא כתוב בשנת שלש, מוכח שאין מונים לו מתשרי.

[ג] המנין: מתשרי, כשאר מלכי אומות העולם.

המקור: שהרי סיום הבנין היה בשלישי בחודש אדר, בשנה הששית למלכות דריוש. ובשנה הבאה בחודש אב "בשנת השביעית למלך" עלה עזרא מבבל לירושלים, ואף שעבר חודש ניסן פעמיים, לא נאמר בשנת השמינית.